

אבל כיון שכוונתו היתה שיחולו שתי הקדושות, דבריו קיימים, ותרעה הבהמה עד שתסתאב, ותמכר, ויביא בחצי דמיה עולה ובחצים שלמים. ומכל מקום שמענו, שבאופן שאמר "תמורת עולה ושלמים" חלות שתי הקדושות אף לפי רבי מאיר, ואין אומרים תפוס לשון ראשון. וזה שלא כדעת רבי יהודה במשנתנו, הסובר שאם חשב כזית חוץ לזמנו וכזית חוץ למקומו אומרים תפוס לשון ראשון, אעפ"י שכוונתו היא לשניהם ואין מחשבתו השניה חזרה מן הראשונה [כמו בתמורת עולה ושלמים].

אמר ליה רב דימי לאביי: וכי מדברי רבה בר בר חנה באת להקשות עלי? **הוא**, רבה בר בר חנה בשם רבי יוחנן, **אמר** שרבי מאיר ורבי יוסי **לא פליגי** בדין תפוס לשון ראשון, ואילו **אנא אמינא** – **פליגי!** ואפילו באמר תמורת עולה ושלמים סובר רבי מאיר תפוס לשון ראשון⁽¹⁰⁾.

אמר עולא ואיתימא רבי אושעיא: אפשר ידעין חברין בבלאה האם יודעים חברינו מבל את הגירסא במשנתינו, האם "כזית כזית" **תנן** או "כזית וכזית" **תנן**?

ומבאר הגמרא את הספק: האם לאכול **כזית** בחוץ **כזית** למחר [ללא וי"ו החיבור] **תנן**, ודווקא באופן זה סובר רבי יהודה שהיות ואלו שתי מחשבות הרי שתפוס לשון ראשון וחל הפיגול, אבל באופן שחישב **כזית וכזית** הרי זה דיבור אחד ודברי הכל **עירוב מחשבות הוי**, וחלות שתי המחשבות יחד אף לרבי יהודה⁽¹¹⁾ ואין כאן פיגול.

שהתבאר בדברי רבה בר בר חנה! ולכך כתב, שספק הגמרא לעיל הוא כפי מי ההלכה אם כרבה בר בר חנה או כרב דימי, עוד כתב, שעיקר הספק בגמרא לעיל הוא משום הספק של "לחצות".

11. הקשו **התוס'**, הרי לעיל אמר רבא שאינה לשחיטה אלא לבסוף וחלות שתי המחשבות רק בסוף השחיטה ואם כן אין הבדל בין כזית וכזית לכזית למחר כזית בחוץ שסובר בזה רבי יהודה תפוס לשון ראשון, ומדוע בכזית וכזית מסתפקת הגמרא שמא מודה רבי יהודה, ועוד, מה שונה כזית וכזית מתמורת עולה ושלמים שלדעת רבא סובר בזה רבי יהודה תפוס לשון ראשון? ובשיטה מקובצת [השמטות, אות ו] כתב ליישב את הקושיא השניה, שיש לחלק בין חצאי זיתים שמאחר ויש כמה זיתים בקרבן אין אמירות כזית וכזית סותרות זו את זו ולכך מודה רבא שבוה אף אבי יהודה סובר שיחולו שתיהן, ומה שאין כן בתמורת עולה ושלמים שלא שייך שיחולו שתיהן

דאמר הממיר "תחול זו תמורת עולה, ואחר כך תחול זו תמורת שלמים", שבוה לדברי הכל לא חילא קדושת שלמים. כי מאחר וחלה כבר קדושת עולה, אין קדושה חלה על קדושה! ואם אמר "לא תחול זו עולה אלא אם כן חלה זו שלמים", בזה דברי הכל חילא קדושת שניהם, מאחר והתנה את קדושת העולה בשלמים, ולכך נתכווין. וכיון שחלה קדושת שניהם, דינה שתרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא בחצי דמיה עולה ובחציים שלמים.

כי פליגי רבי מאיר ורבי יוסי באופן דאמר "בהמה זו תהיה תמורת עולה, תמורת שלמים".

רבי מאיר סבר, מדהוה ליה למימר – אם היה רוצה שיחולו שניהם – תמורת עולה ושלמים, ואמר תמורת עולה תמורת שלמים, שמע מינה שמלכתחילה היתה כוונתו שתחול קדושת עולה, אלא שלאחר כך אחר מיהדר קא הדר ביה, ורצה שתחול קדושת שלמים, וכיון שכבר חלה קדושת עולה, אין חזרתו מועילה, ואין קדושת שלמים חלה.

ורבי יוסי סבר, שאין באמירת "תמורת שלמים" משום חזרה מאמירה ראשונה אלא רוצה שיחולו שניהם, וסבר אדם זה, כי אי אמר תמורת עולה ושלמים, הוה אמינא ישתמע מדבריו שכוונתו להחיל פלגא תמורת עולה ופלגא תמורת שלמים, שאו אינה קריבה, כיון שאין מקריבין קרבן לחצאין, ולהכי אמר "תמורת עולה תמורת שלמים", למימרא שישתמע מדבריו דכולה קדשה בקדושת עולה, וכולה קדשה בקדושת שלמים הויא. אלא שטעה אדם זה בחושבו שעל ידי כן יקריב בהמתו.

כרבי יהודה אלא עירוב מחשבות יש כאן?!

וכתב בזה הקרן אורה, כי מה שאמר אביי לעיל שמודה רבי מאיר בלחצות לא אמר זאת לשיטת רבה בר בר חנה שהרי אם אמרנו שבאומר לא תחול זו אלא אם כן תחול זו מודה רבי מאיר, כל שכן בלחצות מודה הוא, ומה חידש בזה אביי, אלא מחלוקתם של אביי ורבא לעיל לגבי לחצות היא לשיטת רב דימי הלומד בדברי רבי מאיר שטעמו הוא משום תפוס לשון ראשון שבוה חידש אביי שבלחצות מודה רבי מאיר שחלים שניהם.

10. תמה השיטה מקובצת [בהשמטות], שנמצא ספק הגמרא לעיל לגבי תמורת עולה ושלמים תלוי במחלוקת זו של רבה בר בר חנה ורב דימי האם טעמו של רבי מאיר הוא משום תפוס לשון ראשון והוא הדין לתמורת עולה ושלמים שחלה קדושת עולה בלבד, או שאין טעמו משום תפוס לשון ראשון ורק בתמורת עולה תמורת שלמים חולק רבי מאיר כפי